

2022-09-26 Dnr U2022/02568
Utbildningsdepartementet

Remissvar över Promemorian "Elever i grundskolan, specialsolan, sameskolan och gymnasieskolan ska lättare få läsa i snabbare takt och på en högre nivå."

Sammanfattning

Hammarö kommun instämmer att förslagen i denna promemoria skapar bättre förutsättningar, så att fler elever än idag, får möjligheter att läsa på en högre nivå. Det vill säga inom ramen för en annan skolform och i snabbare takt.

Förslagen skapar bättre förutsättningar för eleverna att få ledning och stimulans inom grundskolan och gymnasieskolan. Elevens perspektiv i betänkandet är i fokus, vilket är givetvis självklart, men samtidigt viktigt och skapar möjligheter för eleverna. Eventuella konsekvenser som förslagen innebär får huvudmannen hantera, vilket vi stödjer.

Om inte den inre organisationens kompetens på skolan eller inom kommunen är tillräcklig för att möta elevernas behov av stimulans får rektor med stöd av förslagen än bättre verktyg att organisera undervisningen för denna målgrupp av elever. Dels genom fjärrundervisning, dels genom entreprenad. Hammarö kommun instämmer till samtliga förslag.

Ställningstagande

Här följer några korta kommentarer till förslagen.

Rektors ansvar

Rektors ansvar för elever som behöver en snabbare studietakt och på en högre nivå förtydligas nu i läroplanen. Det står uttryckligen "Elever får möjlighet att studera på en högre nivå" vilket vi är positiva till. Förslagen handlar inte bara om undervisningen för denna målgrupp, utan även om hur rektor leder och skapar förutsättningar i sin organisation, internt eller externt, för att detta ska kunna ske. Hela skolans organisation behöver involveras i arbetet med elever som behöver extra stimulans och ledning.

Förslagen i promemorian ställer därmed krav på ett ökat samarbete mellan grundskola och gymnasieskola, samt ökade krav på en flexibel organisation. Vi ser att förslagen skulle kunna leda till mer administrativt arbete för rektor, men med elevens behov i fokus så ser vi att förslagen bidrar till en mer likvärdig utbildning för alla elever.

Bredare syn på begåvning

Hammarö kommun välkomnar en bredare syn på begåvning som beskrivs i promemorian (sid 53). Från något ärvt och stabilt som berör en begränsad grupp av elever som undervisas i särskilda program till en bredare definition av begåvning som istället betonar fallenhet i kombination med ansträngning och som i högre utsträckning uppmuntrar till differentiering i vanliga grupper. Vi stödjer detta förhållningssätt att arbeta och tänka kring målgruppen elever som behöver läsa i snabbare takt och på en högre nivå.

Lärlarledd undervisning för målgruppen

En annan aspekt som Hammarö kommun vill betona som viktig är lärares ledarskap och samspelet mellan elever som lyfts fram i promemorian. Detta är en förutsättning för att skapa goda lärandesituationer. Elever som behöver mer stimulans och utmaningar i skolarbetet har rätt till lärlarledd undervisning precis som alla andra elever. Lärare behöver anpassa undervisningen utifrån alla elever i gruppen, där även högpresterande och särskilt begåvade elevers behov och förutsättningar bör vara inkluderade. Vi vill betona vikten av att denna målgrupp får lärlarledd undervisning och inte lämnas ensamma i lärandet och kunskapandet. Vi tycker att förslagen stödjer en lärlarledd undervisning för denna målgrupp.

Fjärrundervisning och entreprenad

Fjärrundervisning ska erbjudas för en elev i grundskolan på nivåer i ett ämne som eleven läser i gymnasieskolans ämnesplan. Vi instämmer att det är viktigt för att undervisning på en högre nivå ska kunna erbjudas i hela landet av behöriga lärare med god ämneskompetens. Att undervisningen ska kunna ges på en närliggande gymnasieskola oavsett om det är kommunal- eller enskild huvudman är bra. Att kunna köpa tjänst på entreprenad är klokt, eftersom det är svårt att erbjuda samma kvalitet i undervisningen, utan samarbete med den högre skolformen.

Betygsättning

Hammarö kommun instämmer att betyg i enskilda ämnen från gymnasieskolan ska utfärdas separat och betygssätts enligt gymnasieskolan. På samma sätt som elever i grundskolan kan läsa ämnen på gymnasienivå ska gymnasieelever kunna läsa kurser på universitetet på dagtid med viss flexibilitet i utbildningen, vilket vi ser som en god möjlighet för den enskilda eleven.

Utmaningar

De utmaningar som Hammarö kommun kan eventuellt förutse skulle kunna handla om finansieringen och organisationen för huvudman och rektor. Särskilt i mindre kommuner där huvudmannen inte har en egen gymnasieskola eller vuxenutbildning.

En annan aspekt av förslagen handlar om elevernas psykiska hälsa. Förslagen skulle kunna öka den psykiska ohälsan för de högpresterande eleverna inom målgruppen, då stress och press på individnivå kan vara starka krafter hos högpresterande elever, utifrån viljan att prestera mer än väl. Men samtidigt så ser vi att förslagen kommer att stärka elevernas psykiska hälsa hos majoriteten av eleverna inom denna målgrupp, då motivation och stimulans att få läsa i en snabbare takt och på en högre nivå kommer säkerligen att öka välmåendet hos många. Vi vill bara betona att det kan finnas en farhåga att stressen ökar hos vissa elever trots att förslaget inte är obligatoriskt utan frivilligt och en möjlighet. Det kan finnas skäl att beakta denna farhåga och följa upp hur möjligheten kommer att landa i verksamheterna.

I detta ärende har tjänstemännen på förvaltningen granskat promemorian och lämnat förslag på synpunkter och bildningsnämnden i Hammarö kommun har beslutat.

Ordförande i bildningsnämnden

Skoghall 2022-10-12

Ort och datum

Skolchef/förvaltningschef

Skoghall 2022-10-12

Ort och datum